

НЕВРОКОПСКА ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ”ДИМИТЪР ТАЛЕВ”

гр. Гоце Делчев, бул. “Гоце Делчев” №36, тел.: 0751/60151 e-mail: npgdt@mail.bg, www.npg-gd.com

---

УТВЪРДИЛ:.....
Директор /Мария Георгиева/

ИЗПИТНА ПРОГРАМА

за провеждане на изпит за определяне на годишна оценка
по Екология в туризма за 9 клас
Специалност ”Организация на туризма и свободното време”

I.Форма на обучение – самостоятелна

II.Начин на провеждане на изпита – писмен

III. ИЗПИТНИ ТЕМИ

1. Предмет на екологията. Околна среда. Природна среда - литосфера, почви, води, въздух, растителност и животински свят. Работна среда. Жилищна среда. Биосфера.

2. Антропогенни нарушения на литосферата. Видове антропогенни нарушения на релефа – антропогенна деструкция и антропогенна акумулация. Влияние на антропогенния релеф върху околната среда и в частност върху туризма. Възстановяване на литосферата (рекултивация). Рекултивационни етапи. Видове рекултивации.

3. Замърсяване на атмосферния въздух и опазване на неговата чистота. Видове замърсители на въздуха и източници на замърсяване. Влияние на замърсения въздух върху растенията, животните, човека и материалните ценности (някои производства, културно-историческо наследство, архитектурни паметници и т.н.). Мероприятия за опазване чистотата на въздуха.

4.Опазване чистотата на водите. Значение на водата. Разпространение на водните ресурси. Разход на питейна вода за един жител. Видове отпадъчни води. Видове замърсявания. Категоризация на реките и водните басейни.Замърсяване на реките в България. Мероприятия за опазване чистотата на водите.

5. Опазване на почвата от замърсяване и разрушаване. Видове замърсявания на почвата. Опазване на почвата от разрушаване. Ерозия. Видове ерозия. Мероприятия за ограничаване на ерозионните процеси.

6. Опазване на растителността и животинския свят. Значение на растителността. Мерки за опазване на растителността - законодателни и залесителни. Защитени растения в България. Значение на фауната. Мерки за опазване и възпроизводство на животинския свят. Изчезнали и застрашени от изчезване животни. Фаунистични резервати в България.

7. Проблеми с отпадъците и шума. Видове отпадъци. Отстраняване на отпадъците. Третиране на отпадъците. Шум - определение. Видове шум. Влияние на шума върху човешкото здраве. Борба с шума – методи.

8. Защитени природни територии и обекти в България. Категоризация. Национални паркове – развитие, особености на устройството им, стопанисване и опазване, организация на отдиха в тях. Съвременно състояние на националните паркове

и природните резервати в България. Проблеми, свързани с опазването на българските национални паркове и мероприятия за преодоляването им - законодателни и други нормативни документи, подобряващи състоянието на защитените природни територии.

9. Влияние на горските масиви върху климата и човешкия организъм. Значение на горите. Влияние на горите върху температурата на въздуха, влажността на въздуха, скоростта на вятъра, шума. Хидроложка роля на гората. Почвозащитна роля. Микроклимат в горите и влиянието му върху човешкия организъм. Психологично значение на зелените насаждения.

10. Лесопаркове.Определение за лесопарк. Разлики между лесопарковете и парковете. Функции на лесопарковете. Зони на отдых в лесопарковете. Видове лесопаркове. Особенности на отделните видове. Изграждане на лесопарковете и екологични изисквания спрямо архитектурните съоръжения в лесопарковете. Мероприятия в лесопарковете, свързани с растителността - козметична сеч и залесяване. Строеж на инженерни и архитектурни съоръжения - алейна мрежа, водни площи, малки архитектурни съоръжения, спортни съоръжения, зоокътове.

IV. Критерии за оценяване

1.Комплексност и пълнота на изложението – до 30 точки

- Дефинира понятията – 10 т.
- Прави съдържателна характеристика на проблеми, тенденции, категории, взаимовръзки – 10 т.
- Анализира и изяснява факторите, взаимодействието между тях и влиянието им. - 10 т.

2.Точност на изложението. Вярно дефинира конкретните проблеми, тенденции, категории, взаимовръзки. Изложението е изцяло подчинено на зададената тема. – 10 точки

3. Логичност и последователност. Изложението е логично структурирано и обосновано. Умее самостоятелно да интерпретира и анализира същността, проблемите, тенденциите и взаимовръзките.

V. Оформяне на оценка

Оценка	Брой точки
Слаб 2	До 29 точки
Среден 3	От 30 до 34 точки
Добър 4	От 35 до 44 точки
Мн. добър 5	От 45 до 54 точки
Отличен 6	От 55 до 60 точки

VI.Препоръчителна литература

1. Байков, Б., Найденов, Я., Екология в туризма, Форком, София , 2011.

Изготвил:

/Надежда Илиева/